

En el terme d'es Castell, hi ha un altre *Trebalúger*, que res a veure no té amb l'anterior. Antoni Ramis³⁰ escriu *Trebuluja*, *Trabuluge* i *Trabaluge*; es tracta d'un llogaret, enmig del qual hi ha un gran talaiot, un dels cinc més grans de Menorca. Joan Ramis³¹ cita *Trebuluja del Capità* i T. de *Francisco Pons*.

El primer element del topònim, *Treb(a)*- hi ha probabilitats que contengui el mot àrab *Tarb* 'terra': Dozy (I, 148a) només registra *turba* i *turâb*, per a diverses menes d'argila i terra, però afegeix que actualment de vegades es pronuncia *târba* i que Pedro de Alcalá ho aplica a «greda para adobar paños»; i D'Escayrac va trobar *Tereba* al Sudan amb el sentit de «terre grisâtre».

El segon element és més dubtós. Hi ha dues alternatives:

1.ª *al'-atribal-l-^cuğr* amb el significat 'les terres grasses'.³²

2.ª Una variant de *'ağûr* 'rajola'. Caldria que hi hagués una forma *'uğr* (forma variant o forma de plural), possibilitat indocumentada, a la qual no es poden fer objeccions decisives (sobretot tenint en compte l'etimologia remota de *'ağûr*, mot adventici en àrab, veg. *DECat*, s. v. *rajola*); però me-rament hipotètica.

Ni la una ni l'altra alternativa del segon element no consten en forma categòricament clara.

El fet és, per altra banda, que les terres del llit del barranc de Trebalúger són grasses, i que l'argila és ben abundant a l'illa, fins a l'extrem que ha donat nombrosos topònims *Teulera*, allusius a la fabricació de teules, rajoles, còssils, cànsters, gerres, etc.

També des del punt de vista de les dades de la lexicografia àrabiga la primera alternativa està més ben fundada (*'uğr* «gras» plural de *'ağar*, Belot 475b; arrel popular: DOZY II, 96; noms de beduïns *'Ağîr* i *'Ağrân*, Hess v. W., 32-39). Veg. també JOAN COROMINES, *Entre dos llenguatges* III, 158. De tota manera guardem-nos d'excloure la possibilitat que sigui un nom mossàrab o pre-romà.

30. ANTONI RAMIS I RAMIS, *Noticias...*, fasc. IV (1829), p. 15.

31. JOAN RAMIS I RAMIS, *Alquerias...*, p. 11.

32. De la vida del mot en territori català insular en dóna fe el nom de *Rafal-trobat*, vénda eivissenca (parròquia de St. Jordi), provinent de *rahal at-turbât*, estudiat infra, i COROMINES, *Entre dos llenguatges*, vol. III, p. 158.